

I Frans av Assisis fotspor

“Jakten på en annen rikdom” heter Kristin Floods bok om hennes reise i Frans av Assisis fotspor. Den viktigste rikdommen hun fant, var veien til eget hjerte.

Eirik Svenke Solum er redaktør i Visjon.

Frans av Assisi (1182-1226), helgenen fra middelalderen, forbindes gjerne med fromhet, kjærlighet til naturen, hjelp til samfunnets svake og selvfølgelig den verdensomspennende munkeordenen han var utgangspunkt for. Franciskus var selv sønn av den velstående og adelige tekstilhandleren Pietro Bernardone – og alt lå til rette for at Frans skulle kunne leve et liv på samfunnets solside. Det var dessuten også faren som endret navnet hans til Frans, for å gjøre ære på Frankrike, som han hadde handelsforbindelser med. Men Frans' liv skulle bli et ganske annet enn det kunne ligge an til.

I dag, snart 800 år etter hans død, inspirerer han fortsatt mennesker verden over til ettertanke og søken etter livets indre og virkelige rikdom. Mange tar turen til Assisi som en pilegrimsreise, for å oppleve Frans' åndelige tilstedeværelse og å føle nærhet til hans evig verdifulle innsikter. I sin nye bok forteller Kristin Flood om sin egen reise i Frans' fotspor.

– Selv om jeg har bodd i katolske Italia i mer enn femten år nå, har jeg aldri vært interessert i italienske helgenskikkelser. Jeg kjente litt til Frans' livshistorie fordi jeg i flere år har trukket meg tilbake i stillhet på ulike klostre i Italia, mange av dem fransiskanerklostre og jeg har møtt mange skjønnere fransiskanere. En dag ble jeg oppringt av et forlag som lurte på om jeg kunne være interessert i å skrive om Frans av Assisi. De visste at jeg bodde i Italia og snakket italiensk. Jeg fikk den rare følelsen, vet du, en slags skrekkladet fryd, når du tror at en oppgave er større enn du kan klare og samtidig er det noe som sier ja i hele kroppen. Jeg

ante ikke hva det innebar å jobbe med en historisk skikkelse. Og jeg ante ingenting om middelalderen. Men noen ganger taler livet veldig tydelig til oss. Og da er det er ingen vei utenom, sier Kristin Flood.

Livets signaler

– *Hva er det som er så verdifullt ved Frans av Assisis "liv og lære" og hva har han å tilby oss i vår tid?*

– En av de tingene Frans viser oss er nettopp at vi stadig får signaler. Og vi får et valg: vil vi følge signalene eller ei? Ofte trekker vi på skuldrene og sier til oss selv at det ikke er så viktig. Men følger du signalene, blir livet mer spennende og rikere. Det var en overraskelse for meg å oppdage at Frans' liv og lære bærer evige sannheter, at mye av det han sier er gyldig i vår tid. Frans viser oss bl.a. at det er mulig å ha et rikt liv uansett materiell standard. At ekte rikdom angår noe annet. Han viser oss også hva det innebærer å ha et stort hjerte og hvor glad man blir av det. Men han påpeker også at for å få det til er det nødvendig å investere. Hjertets rikdom kommer ikke av seg selv. Å velge litt stillhet, litt bønn, litt meditasjon hver dag, velge å leve enkelt, med måtehold eller huske hver dag å vise omsorg og nærhet for andre mennesker – krever noe av oss. Ønsker du å oppnå noe, så må du jo jobbe for det. Frans var ikke bare en fattig og snill liten fyr som snakket med fugler, temmet ulver og ga bort alt han eide. Han var en energibombe, kraftfull, bestemt, aldri redd for å si hva han mente, selv ikke til paven i Roma. Og han krevde mye av sine følgesvenner, eller brødre, som han kalte dem.

– *Hvordan kan man komme nærmere Frans sitt budskap idag?*

– Det er skrevet mange hyllemetre med bøker om Frans. Mye av det jeg selv leste i første researchfase var preget av et kirkelig språk og katolske dogmer

som jeg synes det var vanskelig å forholde meg til. De fleste forfattere er fransiskanere, prester, teologer eller katolikker. Noen få er ikke knyttet til Kirken. De bringer inn noe annet om Frans, noe nøytralt og universelt. Herman Hesse er en av dem, hans lille Fransbiografi er vakker. Jeg oppdaget etter hvert at historiene om hans liv har en egen symbolkraft som klinger i vårt underbevisste på samme måte som eventyrene. Du kan lese dem om igjen og ikke bli lei. Å reise til Assisi bringer deg også nærmere Frans, selv om byen er full av pilegrimer.

Boken min om Frans kan brukes både som en introduksjon til hans liv og lære, som åndelig inspirasjon, som en lærebok, men også som en reiseguide. Å besøke stedene der han bodde og virket, enten det er Assisi, Gubbio eller det store La Verna klostret i Toscana, gjør noe med deg. Plutselig kjennes det mer naturlig å henvende seg til ham. Prøv selv, kanskje du får svar...

Klara

I Frans' liv var det også en kvinne ved navn Klara. Men det vites ikke sikkert hvor nært hun stod Frans' eller om hun var hans kjæreste.

- Klara av Assisi har fått sin egen basilika-kirke i Frans' hjemby. Der hun ligger begravet i krypten. Om de var kjæresten eller ei, er et spørsmål som aldri har blitt besvart hverken av Den Katolske Kirke eller av fransiskanerne. Det er mange teorier. Det som er sikkert er at hun var nesten ti år yngre, at de kjente hverandre i oppveksten og at hun var hans første kvinnelige følgesvenn. Han tok godt vare på henne og skaffet henne et kloster der hun kunne bo og der han kunne besøke henne ofte. Hun stiftet den kvinnelige delen av fransiskanerorden, som senere ble hetende Klarisseorden. Jeg ante ingenting om Klara, men er

blitt veldig betatt av henne. Hun orket ikke å følge tradisjonene, gifte seg, underkaste seg og bli en fødemaskin. Hun var en moderne kvinne. Hun ville noe mer. Og så tror jeg at hun virkelig elsket Frans. På en helt spesiell måte.

Noe større

En reise i Frans av Assisis fotspor kan være en søken etter læren og visdommen til en svært religiøst fordypet helgenskikkelse.

- Er du selv en religiøs person?

- Jeg føler meg ikke hjemme i noen institusjonalisert religion. Det er lenge siden jeg meldte meg ut av statskirken.

Og jeg er ikke blitt katolikk. Men jeg føler meg som et religiøst menneske. Ordet religion stammer fra det latinske religare, som betyr 'knytte forbindelse med'. Ja, jeg opplever at jeg investerer mye for å knytte forbindelse med noe som er større enn "det vanlige meg", noe jeg gjenkjenner som 'den sanneste delen av meg', som er knyttet både til det guddommelige og til alt. Jeg føler meg beslektet med gnostikerne, som baserte sin "tro" på erkjennelse, altså egen erfaring, ikke andres teorier.

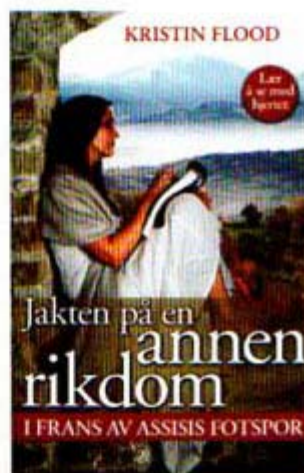
Frans av Assisis bønn

Signore...

Herre, gjør meg til redskap for din Fred.

*La meg spre kjærlighet der batet bersker,
tilgivelse der skade er gjort,
evigbet der det er strid,
tro der tvilen råder.*

→

*Sannhet der feil er begått,
håp der det er angst og nød,
glede der det er sorg,
lys der det er mørke -*

*Guddommelige Mester, la meg søke
ikke så meget å bli trostet som å trøste,
ikke så meget å bli forstått som å forstå,
ikke så meget å bli elsket som å elske -*

for:

*Det er når vi gir at vi får,
når vi tilgir at vi blir tilgitt,
når vi er fortlapt at vi finner oss selv,
når vi dør at vi finner oss selv,
når vi dør at vi gjenoppstår
til evig liv.*

For Kristin Flood ble reisen i Frans' fotspor en personlig reise. Og på veien fant hun mye.

- Reisen innover, mot større selvinnstikk, er en underlig ferd. Det er ikke så lett å forklare den logisk og rasjonelt. Man finner ikke en stor skatt en dag og så faller hele livet på plass på et blunk. Det er litt som med Espen Askeladd, man finner små og store ting på veien som fører videre. Jeg opplevde at mange ting dukket opp nesten av seg selv, på mystisk vis, når jeg begynner å se bedre. Hva betyr det? Jo, da jeg vandret på stiene i Umbria, bodde på Fransiskanerklostre og møtte munk og nonner, ble jeg etterhvert mer oppmerksom. Både på det som skjedde utenfor meg selv, men også inni meg selv. Jeg fikk på et vis nye øyne og la merke til nye og rare tanker og ideer, rare gjenstander jeg fant og rare situasjoner som oppsto. Noen ganger opplevde jeg det ene merkelige sammentreffet etter det andre. Iblant kjentes det ut som om Frans prikket meg på ryggen og ville vise meg noe. Han

kunne peke på et ord eller en følelse. Eller en blomst. Å vandre på en hellig sti, altså en pilgrimssti, setter igang uforklarlige og utrolige spennende prosesser. De viktigste tingene jeg fant i Frans' fotspor var biter av meg selv som ga meg en større forståelse - både av meg selv, av min livshistorie og av hvorfor andre mennesker er slik de er.

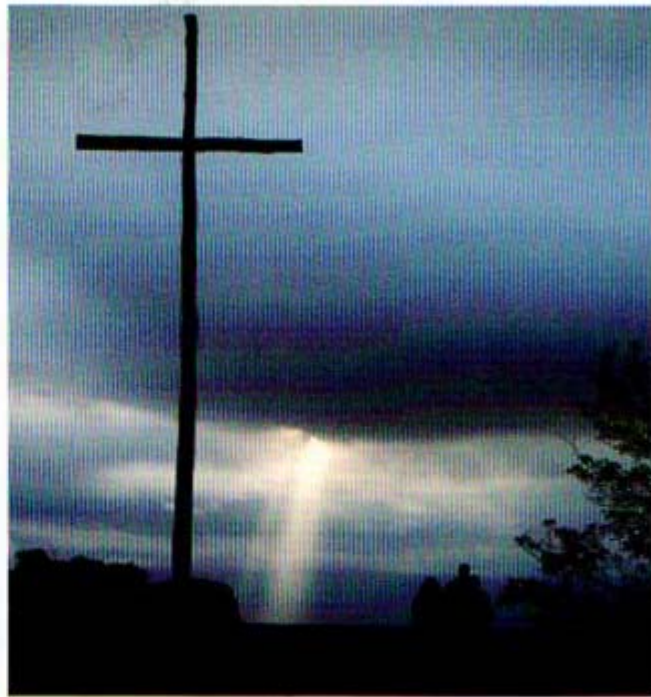
- *Hva er for deg det viktigste ved Frans' liv, lære og innsikt?*

- Det viktigste Frans viser meg er veien til hjertet og hva det egentlig betyr. Livshistorien hans er satt sammen av biter, som hver av dem har en symbolsk betydning. Å dvele i disse små historiene kan føre til at vi får et forhold til Frans, men også at vi begynner å se hvordan vi kan velge med hjertet i stedet for med hodet, slik vi vanligvis gjør.

Veien til Italia

At Kristin Flood selv har bosatt seg i Frans' hjemland Italia, var et resultat av å følge livet signaler - og kjærligheten.

- Jeg fulgte "signalene" og dessuten 'l'amore', som vi sier her, sa opp fast jobb som journalist i Aftenposten og havnet i Italia. Jeg har aldri angret. Det ga meg muligheten til å begynne å skrive bøker, den første i 1992: *Utenfor allfarvei, samtaler om gåtene i oss*. Men det å være frilansjournalist for norsk presse i utlandet uten økonomisk sikkerhetsnett er en utfordring. Det tvinger meg til å holde meg våken, på allerten. Jeg kan ikke lene meg tilbake. Fungerer det ikke med den ene jobben, må jeg finne på noe nytt. Jeg har vært alenemor i ti år, og her i Italia finnes ingen alenemorstøtte og lite sosialt støtteapparat. Dette har lært meg å leve enkelt. Livet i Italia ser attraktivt ut når man er her på ferie, men hverdagen stiller store krav. Derfor jobber mange av mine venner ti timer daglig og har fri bare søndag. Politikken her er vanskelig,

men mye er bra her også, for eksempel sykehus og leger. Alle barn har sin egen barnelege, og barnehager er gratis i alderen 3-6 år, sier Flood, som ellers også har mye positivt å si om italienerne og mener Frans også var en typisk italiener.

- Italia er dessuten et følelsesland. Det er befriende å leve blant mennesker som ikke er redde for å vise verken glede eller sinne. Frans var også et lidenskape- lig følelsesmenneske. Han elsket sang og teater i sin ungdom, og det finnes mange beretninger som fortel- ler hvordan han glødet av entusiasme mens han talte om sine spirituelle oppdagelser på piazzaene rundt om i Italia i middelalderen. Den store dikteren Dante, som levde hundre år senere, kalte Frans for en sol. Så varm og glødende var han, sier Kristin Flood.

Solsangen

*Gode, Allmektige og Høyeste Herre
Måtte all lovprising, ære og velsignelse
Være rettet mot Deg,
Deg alene tilkommer den, Du Høyeste,
og intet menneske er verdig nok
til å nevne ditt navn.*

*Priset være Deg, min Herre,
og alle Dine skapninger
særlig den ærede Broder Sol
som skaper dagen og lyser opp for oss.
Strålende og vakker i sin prakt
bærer han preg av Deg, du Høyeste.*

*Priset være Deg, min Herre,
for Søster Måne og alle stjernene
du bar drysset over himmelen,
så klare, vakre og edle.*

*Priset være Deg, min Herre,
for Broder Vind, for luften, skyene,
den klare himmelen og all slags vær
som du nærer dine skapninger med.*

*Priset være Deg, min Herre,
for Søster Vann, så dyrebar, ydmyk,
ren og tjenelig.*

*Priset være Deg, min Herre,
for Broder Ild,
så vakker, glad kraftig og sterk,
med ham lyser du opp i natten.*

*Priset være Deg, min Herre,
for vår søster Moder Jord,
som støtter oss, gleder oss
og gir oss rike frukter,
fargerike blomster og gress.*

*Priset være deg, min Herre,
for alle dem som tilgir,
av kjærlighet til deg
og som bærer smerte, sorg og lidelse.
Ære være dem som bærer disse med fred,
for en dag skal de bli kronet av Deg, du Høyeste.*

*Priset være Deg, min Herre,
for vår Søster Dod, den legemlige,
fra benne kan ingen unnslippe.
Ve den som dør i dødssynd,
og velsignet være den som oppdager
Din bellige vilje,
for ham er den andre doden smertefri.
Pris og velsign vår Herre,
vær takknemlig og tjen Ham.
Med den største ydmykhet.*

(Den andre doden viser til dommedagen, o.a.)